

Datum
4 juni 2020

Beknopte Meerjarenbegroting

AGV 2021 - 2025

Inhoud

Inhoud	3
Voorwoord	5
1 Meerjarenperspectief	6
1.1 Inleiding	6
1.2 Meerjarenbegroting 2021-2025	8
1.2.1 Exploitatiekosten	8
1.2.2 Draagvlakken	9
1.2.3 Tarieven	10
1.2.4 Schuldpositie	12
2 Programmaplan	13
2.1 Inleiding	13
2.2 WATERVEILIGHEID	14
2.3 VOLDOENDE WATER	16
2.4 GEZOND WATER	18
2.5 GEZUIVERD AFVALWATER	20
2.6 CULTUURHISTORIE EN RECREATIE	22
2.7 BELASTINGEN	24
2.8 BESTUUR EN BEDRIJFSVOERING	25
Bijlage 1: Verplichte Paragrafen	27
1.1 Uitgangspunten en ontwikkelingen	27
1.2 Meerjarenbegroting en waterschapsbelastingen	28
1.3 Financiering	31
Bijlage 2: MIP	32

Voorwoord

Aan de lezer,

Voor u ligt de Meerjarenbegroting 2021-2025 van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Een bijzondere, vanwege de wereldwijde coronacrisis die ons in de eerste maanden van 2020 verraste. Een crisis met grote gevolgen voor onze samenleving in de komende jaren, die we op dit moment nog niet kunnen overzien.

Na de waterschapsverkiezingen in maart 2019 trad het nieuwe bestuur aan en presenteerden we in juni ons Bestuursakkoord Waterbetrokken 2019-2023. De Meerjarenbegroting 2019-2023 is toen beknopt gehouden om nieuw beleid ruimte te geven. De financiële vertaling van de ambities in ons bestuursakkoord naar een uitvoeringsprogramma heeft nu een plek gekregen in deze Meerjarenbegroting 2021-2025. In lijn met de ambitie van het bestuur tot meer inzicht en mogelijkheid op sturing vanuit bestuurlijke prioriteiten, is in deze meerjarenbegroting een nieuwe indeling gehanteerd. Een eerste stap in een continue verbeterproces, die in de komende begroting 2021 verder wordt vorm gegeven.

Tijdens het opstellen van de meerjarenbegroting kwam ook Nederland in aanraking met het coronavirus. We zijn er tijdens de 'intelligente lockdown' goed in geslaagd ons dagelijks werk uit te blijven voeren. Maar binnen een paar weken veranderde ons leven en de vooruitzichten op de komende jaren sterk. De situatie zal ook invloed hebben op onze financiën in de meerjarenbegroting. Daarom wordt naast deze meerjarenbegroting gewerkt aan scenario's op onze belastingopbrengsten en onze investeringen. In een oplegger bij deze meerjarenbegroting is hierop een eerste voorzichtige blik geworpen op basis van wat we nu weten. In de begroting 2021 van komend najaar werken we de effecten van de coronacrisis en de nodige besluiten verder uit.

Ons werk gaat daarnaast gewoon door. Zo goed en kwaad als het kan. We blijven we ons inzetten voor onze ambities op de thema's samenwerking, klimaatadaptatie, herstel van biodiversiteit, energietransitie, toekomstbestendig watersysteem, kringlooeconomie en bodemdaling. Dit doen we samen met ons Algemeen bestuur, directie en medewerkers van Waternet en samenwerkingspartners als provincies, gemeenten en bedrijven. En natuurlijk met de 1,3 miljoen inwoners in ons gebied. Met als hoogste goed: voldoende schoon, gezond water en droge voeten, nu en in de toekomst.

Namens het dagelijks bestuur,

Peter Smit
Portefeuillehouder Financiën

1 Meerjarenperspectief

1.1 Inleiding

Voor u ligt de beknopte Meerjarenbegroting 2021-2025 (MJB) van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV). In de MJB wordt het financiële perspectief voor de komende vijf jaren gepresenteerd, voor zowel het benodigde begrotingsvolume dat voor de uit te voeren taken, als voor de ontwikkeling van de tarieven.

Omdat deze MJB tijdens de coronacrisis is opgesteld kon nog geen rekening worden gehouden met de effecten van de crisis. De huidige situatie is ongekend en uiterst onzeker. De toekomstige impact van de pandemie is nog onbekend. Door de coronacrisis kunnen bewoners en ondernemers in betalingsproblemen komen, bijvoorbeeld vanwege faillissement en werkloosheid. Het waterschap wil hen steunen in deze moeilijke tijd. Daarom kan iedereen die de aanslag waterschapsbelasting 2020 (óf over oudere jaren óf al bestaande betalingsverplichtingen) nu niet kan betalen uitstel van betaling aanvragen.

Het is nu nog onmogelijk de financiële gevolgen voor de langere termijn te noemen. Dat hangt ook van vele zaken af: hoe lang gaat de coronacrisis duren, wat zijn de gevolgen voor de economie en daarmee de draagkracht bij personen en bedrijven, ect.

Het Dagelijks bestuur heeft diverse scenario's laten onderzoeken omtrent de mogelijke inkomstenderving van de belastingopbrengsten. De voorlopige inschatting is dat het gemiddelde scenario gerealiseerd gaat worden. Het gemiddelde scenario gaat ervan uit dat de coronamaatregelen 1 jaar duren en dat het economisch herstel vanaf 2021 intreedt. In dit gemiddelde scenario is de indicatie dat er mogelijk een inkomstenderving optreedt van € 8 miljoen gedurende de periode 2021-2025. Afgezet tegen de in de MJB begrote opbrengsten van ruim € 1 miljard in diezelfde periode, is dat een derving van 0,7%. Deze verwachte verliezen zullen dan doorwerken in de tarieven en leiden tot navenante tariefstijgingen. Genoemde percentage heeft betrekking op het totaal van de opbrengsten waterschapsbelastingen. Het is een gemiddeld percentage, waarbij geen onderscheid is gemaakt tussen de financieringsbronnen zuiveringsheffing en de watersysteemheffing en de heffingen per categorie.

Tevens overweegt het bestuur het bedrijfsleven te ondersteunen door bijvoorbeeld investeringen naar voren te halen. De organisatie gaat inventariseren welke projecten mogelijk naar voren gehaald kunnen worden, en haalbaar zijn, binnen de mogelijkheden van de organisatie en buitenwereld en vanuit financieel perspectief.

De waarde van de voorliggende MJB is om inzicht te verschaffen in de doorwerking van ontwikkelingen uit de Jaarrekening 2019, autonome factoren en de financiële dekking van het Uitvoeringsprogramma Bestuursakkoord.

De MJB is een financiële vertaling van de meerjarendoelstellingen met betrekking tot de primaire taken van AGV, die zijn verwoord in het Waterbeheerplan AGV 2016-2021 en het Bestuursakkoord Waterbetrokken 2019-2023. Vooruitlopend op de vast te stellen jaarbegroting 2021, wordt in deze MJB inzicht verschaft in belangrijke actuele en toekomstige budgettaire ontwikkelingen en een prognose van het effect hiervan op de tarieven voor de komende jaren. De definitieve tarieven worden bij de begroting voor het jaar 2021 vastgesteld.

De MJB bevat primair de budgetten van de meerjarenraming bij de Begroting 2020 (inclusief eerste begrotingswijziging 2020), die nader zijn geactualiseerd als gevolg van bestuurlijke besluitvorming én belangrijke (onvermijdelijke) kostenontwikkelingen.

In vergelijking met de vorige meerjarenprognose zijn de volgende zaken in deze MJB verwerkt:

- Effecten van de jaarcijfers 2019 (onder andere mutaties in de reserves);
- Verschuivingen en aanvullingen binnen het investeringsschema;
- Beoordeling van de exploitatiekosten;
- Onvermijdelijke ontwikkelingen;
- Ambities uit het Bestuursakkoord 2019-2023;
- De uitwerking van de bestuursopdracht 'Nieuw voor Oud'.

1.2 Meerjarenbegroting 2021-2025

1.2.1 Exploitatiekosten

In onderstaand overzicht wordt per programma inzicht gegeven in het verwachte verloop van de exploitatiekosten tot en met 2025. Het betreft per saldo de netto lasten, bestaande uit de bruto kosten minus de opbrengsten. Dit zijn opbrengsten onder andere uit de vergoeding van werken voor derden, zoals het zuiveren van afvalwater voor andere waterschappen en opbrengsten van eigendommen (bijvoorbeeld dienstwoningen). Daarnaast wordt de verwachte inzet van de dekkingsmiddelen (tariefegalisatiereserve en belastingheffing) tot en met 2025 weergegeven

(bedragen x € 1.000)						
MEERJARENRAMING PER EFFECT	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenraming			
			2022	2023	2024	2025
Netto lasten						
Waterveiligheid	42.781	42.747	43.987	43.774	42.343	42.339
Gezond water	19.221	18.718	18.219	18.311	18.401	18.445
Gezuiverd afvalwater	77.815	77.768	79.180	82.840	86.217	90.107
Voldoende water	34.768	36.915	38.788	39.767	40.414	40.751
Cultuurhistorie en recreatie	2.722	3.801	3.958	3.963	3.966	3.966
Belastingen	12.730	12.280	12.198	12.077	11.968	11.968
Bestuur en bedrijfsvoering	12.090	10.334	10.209	10.359	10.359	10.359
Totaal lasten	202.127	202.563	206.539	211.089	213.667	217.934
Baten						
<u>Dekkingsmiddelen:</u>						
Tariefegalisatiereserve	10.322	2.028	401	-782	-4.110	-5.905
Belastingheffing	191.805	200.535	206.138	211.871	217.778	223.839
Totaal baten	202.127	202.563	206.539	211.089	213.667	217.934

Exploitatiekosten (uitgesplit in bestaand en nieuw beleid)

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de exploitatiekosten uitgesplit in bestaand en nieuw beleid (uitvoeringsprogramma Bestuursakkoord en de uitwerking van de bestuursopdracht 'Nieuw voor Oud' (besparingen)). Een nadere toelichting wordt bij de betreffende hoofdstukken gegeven.

TOTAAL	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenbegroting			
			2022	2023	2024	2025
Exploitatiebegroting (x €1.000)						
<u>Bestaand beleid:</u>						
-kapitaallasten activa in gebruik	71.864	71.036	66.479	62.807	59.839	57.856
-taakkosten	126.526	127.115	129.649	131.976	133.136	133.848
<u>Nieuw beleid:</u>						
-kapitaallasten MIP	0	0	4.961	8.764	11.656	14.376
-nieuw beleid bestuursakkoord (taakkosten)	4.327	5.012	5.737	7.207	6.807	6.807
-nieuw beleid bestuursakkoord (kapitaallasten)	0	326	1.006	1.821	3.732	6.568
-Nieuw voor Oud (taakkosten)	-590	-840	-840	-840	-840	-840
-Nieuw voor Oud (kapitaallasten)	0	-85	-454	-646	-664	-682
Totaal	202.127	202.563	206.539	211.089	213.667	217.934

Totaaloverzicht nieuw beleid bestuursakkoord tot en met 2023

Cumulatief Exploitatiebegroting (x €1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenbegroting	
			2022	2023
Nieuw beleid (cumulatief):				
-nieuw beleid bestuursakkoord	4.327	9.339	15.076	22.283
-kapitaallasten bestuursakkoord	0	326	1.332	3.153
Totaal nieuw beleid				25.436
-Nieuw voor Oud (apparaat- en taakkosten)	-590	-1.430	-2.270	-3.110
-Nieuw voor Oud (kapitaallasten)	0	-85	-540	-1.186
Totaal Nieuw voor Oud				-4.296
Netto Voorzien in de begroting 2020				21.140 20.000
Saldo (te dekken uit egalisereserve)				1.140

Resumé bestuursakkoord 2020 t/m 2023 (bedragen x €1 miljoen)

	Begroting 2020	MJB 2021-2023
Nieuw beleid:		
-taak- en apparaatskosten	€ 22,3	€ 22,3
-kapitaallasten van investeringen	€ 3,9	€ 3,1*
subtotaal	€ 26,2	€ 25,4
-stelpost nog te begroten en te dekken	€ -6,2	€ 0,0
Totaal	€ 20,0	€ 25,4
Financiële dekking:		
-extra tariefstijging van 1% per jaar t/m 2023	€ 20,0	€ 20,0
-'nieuw voor oud'		€ 4,3
Totaal dekking	€ 20,0	€ 24,3
Saldo ten laste van de egalisereserve	€ 0,0	€ 1,1*

* de kapitaallasten vallen € 0,8 miljoen lager uit. Hierdoor komt het bedrag ten lasten van de egalisereserve uit op € 1,1 miljoen (rekening was gehouden met een bedrag van € 1,9 miljoen).

1.2.2 Draagvlakken

Voor de prognose van de tarieven per heffing en binnen de watersysteemheffing per categorie is gebruik gemaakt van de volgende eenheden. De draagvlakken zijn ten opzichte van de begroting 2020 aangepast op grond van opgaven van de gemeenten en actuele gegevens.

Categorie	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Watersysteemheffing:							
-Ingezetenen	woonruimte	612.500	617.200	623.400	629.600	635.900	642.300
-Gebouwd	WOZ-waarde (x€1.000)	319.124.624	338.272.101	358.568.428	380.082.533	402.887.485	427.060.734
-Natuurterrein	oppervlakte in ha.	12.624	12.624	12.624	12.624	12.624	12.624
-Overig ongebouwd	oppervlakte in ha.	34.483	34.397	34.311	34.225	34.139	34.054
-Wegen	oppervlakte in ha.	5.103	5.129	5.155	5.181	5.207	5.233
Zuiveringsheffing	vervuilingseenheid	1.573.000	1.624.500	1.642.300	1.660.300	1.678.600	1.697.100
Verontreinigingsheffing	vervuilingseenheid	17.650	15.500	15.500	15.500	15.500	15.500

Toelichting:

- De draagvlakken zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarrekening 2019;
- Ingezetenen: het draagvlak voor 2021 wordt netto geraamd op 617.200 huishoudens. De stijging van het aantal huishoudens wordt geraamd op 1% per jaar;
- Gebouwd: de WOZ-waarde is verhoogd. Dat heeft drie oorzaken:
  - 1 Op grond van realisatiecijfers is de WOZ-waarde naar boven aangepast.
  - 2 Vervolgens wordt uitgegaan van 1% autonome areaaluitbreiding.
  - 3 Op grond van cijfers van de laatste jaren is het realistisch om in de meerjarenbegroting uit te gaan van een jaarlijkse verhoging van de waarde met 5%. In de begroting 2021 zal worden gerekend met de daadwerkelijke raming, die dan bekend is.
- Natuurterrein: de geactualiseerde oppervlakte natuurterreinen wordt gelijk gehouden;
- Ongebouwd: de geactualiseerde oppervlakte ongebouwd neemt jaarlijks met geraamd 0,25% af en de oppervlakte wegen stijgt jaarlijks met 0,5%.

1.2.3 Tarieven

Volgens het tarievenbeleid van AGV worden de tarieven bepaald op basis van de indicatieve meerjarenraming. Op basis hiervan kan een meer gelijkmatig verloop van de tarieven worden gepresenteerd, waarbij de opgebouwde tariefegaliseringsreserves worden ingezet om tariefschommelingen af te vlakken.

Het gewogen gemiddelde van de percentages voor de lastendrukstijgingen vanuit de zuiveringsheffing en de watersysteemheffing komt voor 2021 uit op een stijging van 2,3% (zonder inflatie) ten opzichte van de tarieven 2020.

Watersysteemheffing

De kosten van de taak watersysteembeheer worden, met aftrek van de opbrengsten van de verontreinigingsheffing, opgebracht uit de watersysteemheffing. Deze heffing wordt opgebracht door de categorieën ingezetenen, gebouwd, ongebouwd en natuurterreinen. Met toepassing van eerder vermelde eenheden (draagvlakken) en op basis van de huidige kostentoedelingsverordening kan de volgende prognose voor de tarieven per categorie binnen de watersysteemheffing worden gegeven.

Tarief per eenheid /Categorie:	2020	2021	Prognose			
			2022	2023	2024	2025
Ingezetenen	€ 114,56	€ 115,92	€ 118,06	€ 120,22	€ 122,37	€ 124,55
Gebouwd	0,012188%	0,011970%	0,011594%	0,011236%	0,010896%	0,010566%
Natuurterreinen	€ 2,12	€ 2,14	€ 2,16	€ 2,20	€ 2,26	€ 2,31
Overig: ongebouwd	€ 107,70	€ 112,53	€ 115,83	€ 119,19	€ 122,63	€ 126,16
wegen	€ 215,40	€ 225,06	€ 231,66	€ 238,38	€ 245,26	€ 252,32

De tarieven binnen de watersysteemheffing stijgen in 2021 met gemiddeld 2,8% ten opzichte van 2020. Bij de begroting 2020 was met een stijging van 3,4% rekening gehouden voor 2021.

Zuiveringsheffing/verontreinigingsheffing

De netto kosten van de meerjarenbegroting komen met toepassing van de matrix¹ gedeeltelijk ten laste van het zuiveringsbeheer en moeten worden gedekt door de opbrengst zuiveringsheffing.

Het totale aantal vervuilingseenheden voor 2021 is geraamd op 1.640.000. Dit is te splitsen in 15.500 v.e. directe en 1.624.500 v.e. indirecte lozingen.

Op grond van realisatiecijfers, zoals gemeld in Jaarrekening 2019, wordt het aantal v.e. voor 2021 omhoog bijgesteld met circa 3%. Dit wordt veroorzaakt door een groter dan verwachte stijging van het aantal huishoudens.

De prognose is dat het tarief van de zuiveringsheffing en verontreinigingsheffing (exclusief inflatie), met 1,7% per jaar stijgt. Het tarief komt in 2021 uit op € 55,84. Dit wijkt af van de verwachting bij de begroting 2020 toen uitgegaan werd van een jaarlijkse stijging van 0,7%. Het hoger tarief wordt onder andere veroorzaakt door stijging van de kosten (€ 1,1 miljoen) van de slibverwerking in 2021.

---

¹ AGV hanteert de voorgeschreven BBP-systematiek van beleids- en beheerproducten. Op basis van de matrix zijn de kosten per beleidsproduct gekoppeld aan de kostendragers zuiveringsbeheer en watersysteembeheer.

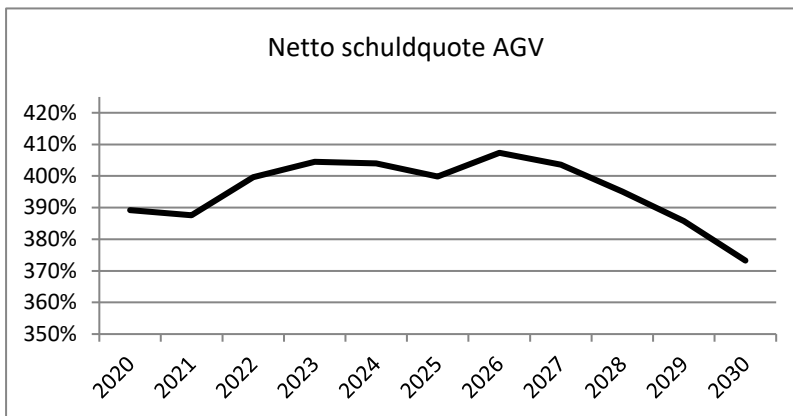
1.2.4 Schuldpositie

Het aantrekken van vreemd vermogen is onvermijdelijk voor een kapitaalintensieve organisatie als een waterschap, waarin voortdurend investeringen nodig zijn om de wettelijke taak adequaat te kunnen uitoefenen. Het vreemde vermogen van AGV bestaat uit een leningenportefeuille waarmee de totale boekwaarde van investeringen is gefinancierd. Door investeringen neemt de behoefte aan vreemd vermogen toe; door afschrijving neemt dit af.

Daarnaast zijn mutaties op reserves, die voor financiering kunnen worden ingezet, van invloed op het aan te trekken vreemd vermogen.

De schuldquote geeft de verhouding aan tussen de schulden (leningen) ten opzichte van de jaarlijkse netto opbrengst waterschapsbelastingen.

In het Bestuursakkoord Waterbetrokken 2019 - 2023 is het streven van het bestuur vastgelegd om de schuldquote blijvend onder de 400% te houden. Op basis van de huidige gegevens wordt de schuldquote voor 2021 geraamd op 388%.

Toelichting op de grafiek

Zoals bovenstaande grafiek op basis van de meerjarenraming 2021-2030 laat zien ligt de prognose van de schuldquote vanaf 2022 op 400% en neemt daarna toe, met een piek in 2026 (407%).

Na 2028 daalt de schuldquote weer tot onder de 400%.

De prognose van de schuldquote betreft een voorlopige, omdat nog onzeker is of, en wanneer alle investeringsprojecten volgens de nu voorliggende planning doorgaan.

De investeringsplanning zal onderdeel zijn van het traject dat het Dagelijks bestuur samen met de organisatie gaat doorlopen om te bepalen hoe de ambities de komende jaren binnen het gestelde financiële kader tot uitvoering kunnen worden gebracht. Hierover zal een bestuursopdracht aan de organisatie worden voorbereid. Daarbij zal ook het effect van de financiering van investeringen op de hoogte van de schuldquote worden betrokken, in relatie tot het streven om de schuldquote blijvend onder de 400% te houden.

De uitwerking van het geheel wordt financieel verwerkt in de begroting 2021 (inclusief doorkijk tot en met 2025).

Absolute schuld (bedragen x € 1 miljoen)

Op basis van de MJB 2021	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Schuldrestant per 31/12	746	777	824	857	880	895	897	896	884	871	850

Programmaplan

2.1 Inleiding

De MJB is overeenkomstig de regelgeving opgesteld naar programma's, waarvan de opzet in principe vrij is. De indeling in deze MJB is vernieuwd. Ten opzichte van de vorige indeling is het programma Schoon water gesplitst in Gezond water en Gezuiverd afvalwater. Daarnaast is ook de naamgeving van enkele programma's gewijzigd.

De nieuwe indeling sluit (deels) aan bij de thema-indeling van de landelijke benchmark 'Waterschaps-spiegel' en het Waterbeheerplan 2016-2021.

AGV heeft de volgende programma's/effecten benoemd:

- Waterveiligheid
- Voldoende water
- Gezond water
- Gezuiverd afvalwater
- Cultuurhistorie en recreatie
- Belastingen
- Bestuur en bedrijfsvoering

De eerste 4 programma's bevatten de taken van het waterschap die aansluiten aan bij de landelijke benchmark. Daarnaast is in het programma 'Cultuurhistorie en recreatie' het vaarwegbeheer, recreatief medegebruik, natuurwaarden en cultuurhistorie, landschap en architectuur opgenomen.

Het programma 'Belastingen' bevat de activiteiten en de daarmee gemoeide kosten van het heffen en invorderen van de waterschapsbelastingen, de afdeling Belastingen. Daarnaast zijn de opbrengsten van de zuiveringsheffing, de watersysteemheffing en de verontreinigingsheffing opgenomen.

De activiteiten van bestuur en communicatie zijn afzonderlijk bij 'Bestuur en bedrijfsvoering' beschreven. In totaal geven de programma's een compleet beeld van niet alleen de kosten maar ook van de opbrengsten.

WATERVEILIGHEID

OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA

Het programma Waterveiligheid heeft betrekking op de bescherming tegen overstroming vanuit het buitenwater of de boezemstelsels, vooral door veilige waterkeringen.

Het waterschap heeft als kerntaak om het gebied voldoende waterstaatkundige veiligheid te bieden.

Absolute veiligheid kan het waterschap niet garanderen. Het waterschap staat ervoor dat het stelsel van dijken voldoet aan de veiligheidseisen. Indien deze eisen niet door het bevoegd gezag zijn geformuleerd, neemt het waterschap zelf verantwoordelijkheid.

Een goede crisisbeheersingsorganisatie zorgt ervoor dat de gevolgen binnen de perken blijven als er wat mis gaat.

In het beheergebied van AGV is circa 1.096 km waterkeringen aanwezig. Deze zijn verdeeld in:

- Primaire keringen: 38 km
- Regionale keringen: 591 km
- Tertiaire- en overige keringen: 467 km

Daarnaast zijn er 1.100 waterkerende objecten in keringen.

DOELSTELLINGEN

AGV geeft de hoogste prioriteit aan het garanderen van voldoende waterstaatkundige veiligheid voor mensen, dieren en goederen. Het Deltaprogramma, het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) en het Dijkverbeteringsprogramma 2015 – 2024 zullen voor de komende jaren de inspanningen voor dit programma bepalen.

BEOOGDE EFFECTEN

De bestaande waterkeringen in overeenstemming met de vastgestelde normen houden, met inachtneming van de belangen op het gebied van landschap, recreatie, natuur en cultuurhistorie.

De Keur stelt eisen aan gereguleerde aanpassingen in waterstaatkundige werken. Door toezicht houden en (indien nodig) handhavend optreden zorgt AGV voor veilige waterkeringen, zodat de burger wordt beschermd tegen 'natte voeten' (veiligheid).

INVESTERINGEN

Meerjaren InvesteringsPlan (MIP)					
Waterveiligheid					
Bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025
- Dijkverbeteringsprogramma	12.500	12.500	12.500	12.500	12.500
- De Ronde Hoep	3.500	4.000	1.500	1.000	0
- Bijdrage in HWBP (investeringsdeel)	3.140	1.680	0	0	0
Totaal	19.140	18.180	14.000	13.500	12.500

EXPLOITATIE

Waterveiligheid	Jaar-rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenbegroting			
				2022	2023	2024	2025
Exploitatiebegroting (x €1.000)							
Bestaand beleid:							
-kapitaallasten activa in gebruik	21.751	21.618	19.300	16.367	14.034	12.180	11.391
-taakkosten	20.074	22.476	23.227	25.717	26.497	26.097	26.097
Nieuw beleid:							
-kapitaallasten MIP		0	0	1.686	3.029	3.854	4.642
-nieuw beleid bestuursakkoord (taakkosten)		67	57	57	57	57	57
-nieuw beleid bestuurakkoord (kapitaallasten)		0	164	161	158	155	152
-Nieuw voor Oud (taakkosten)		0	0	0	0	0	0
-Nieuw voor Oud (kapitaallasten)		0	0	0	0	0	0
	41.825	44.161	42.747	43.987	43.774	42.343	42.339

Toelichting exploitatiebegroting; bestaand/nieuw beleid

Kapitaallasten

Dit betreffen de lasten van de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen de kapitaallasten jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden. Anderzijds nemen de kapitaallasten toe vanwege de in 2020 uitgevoerde investeringswerken.

Taakkosten

Mutaties die al in een (meerjarenraming van) de begroting waren opgenomen:

- De bijdrage aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma wordt in 10 jaar oplopend rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht. In 2021 wordt 80% rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht. Daarnaast wordt een hogere bijdrage aan het HWBP in 2022 verwacht, totaal € 2,5 miljoen;

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

- De muskusrattenbeheersing wordt gezamenlijk met andere waterschappen uitgevoerd. De begroting bestaat voor een groot deel uit loonkosten en deze zijn sterker gestegen dan de reguliere inflatie die aan het budget was toegekend. Met de verhoging loopt de bijdrage van AGV weer in de pas met vastgelegde aandeel; € 80.000;
- Licenties kosten beheerinstrumentarium waterkeringen € 117.000.

Nieuw beleid bestuursakkoord (bedragen in €)	2020	2021	2022	2023
2.3 Waterveiligheid; calamiteiten en oefenen	67.000	57.000	57.000	57.000
Kapitaallasten € 2,5 miljoen dijkverbetering		164.000	161.000	158.000
Totaal	67.000	221.000	218.000	215.000

VOLDOENDE WATER

OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA

Door het inrichten, bedienen en onderhouden van het watersysteem (waterlopen, kunstwerken en grondwater) wordt het watersysteem voortdurend in afstemming gehouden met ontwikkelingen zoals functiewijziging bodemgebruik, bodemdaling en klimaatveranderingen.

Regulering vindt plaats op basis van de Waterwet, de Keur en andere waterstaatkundige wet- en regelgeving.

DOELSTELLINGEN

Met de juiste maatregelen en door goed onderhoud wordt voorkomen dat wateroverlast of watertekort ontstaat.

Door advisering en vergunningverlening op basis van de Waterwet, de Keur, het Keurbesluit vrijstellingen en beleidsnota's worden de waterstaatkundige belangen veilig gesteld.

BEOOGDE EFFECTEN

Een goed werkend watersysteem dat voldoet aan de eisen voor waterkwantiteit. Daarbij stelt de Keur eisen aan gereguleerde aanpassingen in het waterstaatkundige systeem.

INVESTERINGEN

Meerjaren InvesteringsPlan (MIP)					
Voldoende water					
Bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025
- Waterinrichtingsplannen/NBW/Watergebiedsplannen	3.000	3.000	3.000	3.500	3.500
- Polders op diepte	1.200	1.200	1.200	0	0
- Programma Technische systemen	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
- Implementatie omgevingswet	1.500	1.000	380	0	0
- Fysieke beveiliging	1.000	1.000	1.000	1.000	600
Totaal	14.200	13.700	13.080	12.000	11.600

EXPLOITATIE

Voldoende water	Jaar-rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenbegroting			
				2022	2023	2024	2025
Exploitatiebegroting (x €1.000)							
Bestaand beleid:							
-kapitaallasten activa in gebruik	9.044	9.981	10.632	10.351	10.072	9.840	9.461
-taakkosten	22.819	23.915	24.371	24.641	25.008	25.153	25.260
Nieuw beleid:							
-kapitaallasten MIP		0	0	944	1.746	2.414	3.053
-nieuw beleid bestuursakkoord (taakkosten)		1.910	2.390	3.290	3.310	3.310	3.310
-nieuw beleid bestuursakkoord (kapitaallasten)		0	0	68	164	258	254
-Nieuw voor Oud (taakkosten)		-200	-450	-450	-450	-450	-450
-Nieuw voor Oud (kapitaallasten)		0	-28	-56	-84	-111	-138
	31.863	35.606	36.915	38.788	39.767	40.414	40.751

Toelichting exploitatiebegroting: bestaand/nieuw beleid

Kapitaallasten

Dit betreffen de lasten van de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen de kapitaallasten jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden. Anderzijds nemen de kapitaallasten toe vanwege de in 2020 uitgevoerde investeringswerken.

Taakkosten

Mutaties die al in een (meerjarenraming van) de begroting waren opgenomen:

- Extra kosten bediening en onderhoud watersystemen € 100.000.

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

- Areaaluitbreiding Technische Systemen € 340.000;
- Fysieke beveiliging € 70.000.

Nieuw beleid bestuursakkoord (bedragen in €)	2020	2021	2022	2023
2.1.a Toekomstbestendig watersysteem; boezemplan 2.0	80.000	80.000	80.000	
2.1.a Toekomstbestendig watersysteem; Opstellen Masterplan Technische Systemen	250.000	250.000		
2.1.a Toekomstbestendig watersysteem; onderzoek vernatting Horstermeer	20.000			
2.1b Klimaatadaptatie; Notitie varianten netwerkplatform en DOE-loket	50.000	150.000	150.000	150.000
2.1b Klimaatadaptatie; Notitie verkenning stimuleringsbijdrage klimaatadaptatie		150.000	200.000	300.000
2.2 en 3.1b Agrarisch Waterbeheer	200.000	200.000	200.000	200.000
2.2 en 3.1b Aanpak Bodemdaling; actieprogramma remmen bodemdaling AGV; Inrichten beheerregister bodemdalingsmaatregelen	670.000	900.000	900.000	900.000
3.1a Waterkwaliteit Min; Plastic Soup	40.000	60.000	90.000	90.000
3.1a Waterkwaliteit Min; Microverontreiniging			70.000	70.000
3.1a Waterkwaliteit Min; KRW intensivering gebiedsprocessen en monitoren waterkwaliteit	600.000	600.000	650.000	650.000
3.1a Waterkwaliteit; Max Open Data			900.000	900.000
3.1a Waterkwaliteit; Polders op Diepte/Lekke Polders			50.000	50.000
Kapitaallasten Polders op diepte			68.340	164.050
Totaal	1.910.000	2.390.000	3.358.340	3.474.050

Nieuw voor oud (bedragen in €)	2020	2021	2022	2023
Toekomstbestendig Watersysteem	-200.000	-150.000	-150.000	-150.000
Monitoring lekke polders		-100.000	-100.000	-100.000
Minder Schouwen		-100.000	-100.000	-100.000
Monitoring water op diepte		-100.000	-100.000	-100.000
Kapitaallasten		-28.480	-56.490	-84.050
Totaal	-200.000	-478.480	-506.490	-534.050

GEZOND WATER

OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA

Het waterschap draagt de zorg voor een goede kwaliteit van het watersysteem. Mede vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Het waterschap voert waterstaatkundige maatregelen uit om de kwaliteitsdoelstellingen te behalen. Waar dit effectief is en ook waar anderen handelingsperspectief en medeverantwoordelijkheid hebben wordt dit gedaan in samenwerking met derden.

AGV geeft lozingsvergunningen (Waterwet) aan bedrijven af, houdt hierop toezicht en maakt afspraken met betrokkenen. Ook worden vergunningen afgegeven voor de sanering van ernstig vervuilde waterbodems (Waterwet). Watersysteemkundige maatregelen worden uitgevoerd om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren. Dit betreft vooral maatregelen in het kader van de KRW en sanering van waterbodems.

Direct gekoppeld aan de zorg voor de kwaliteit van het oppervlaktewater is de zorg voor het goed functioneren van de afvalwaterketen.

DOELSTELLINGEN

De doelstelling is een (grond)watersysteem met een goede ecologische en chemische waterkwaliteit. Vanuit de KRW worden per waterlichaam ecologische doelstellingen opgelegd, die uiterlijk 2027 behaald moeten worden. Hierover wordt landelijk gerapporteerd in Stroomgebiedbeheersplannen (SGBP).

BEOOGDE EFFECTEN

Het beoogde effect is een goede en een zo optimaal mogelijke ecologische waterkwaliteit. Door het verbeteren van de ecologische omstandigheden zoals het inrichten van leefgebied en het wegnemen van belemmerende factoren in het watersysteem.

INVESTERINGEN

Meerjaren InvesteringsPlan (MIP)					
Gezond water					
Bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025
- Programma KRW	1.900	1.900	1.900	1.900	1.900
- KRW SGBP3	0	500	500	0	0
- Saneren waterbodems	70	500	500	500	500
Totaal	1.970	2.900	2.900	2.400	2.400

EXPLOITATIE

Gezond water	Jaar-rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenbegroting			
				2022	2023	2024	2025
Exploitatiebegroting (x €1.000)							
<u>Bestaand beleid:</u>							
-kapitaallasten activa in gebruik	0	3.102	3.335	3.224	3.152	3.082	2.996
-taakkosten	0	15.463	15.548	15.048	15.048	15.048	15.048
<u>Nieuw beleid:</u>							
-kapitaallasten MIP		0	0	112	276	436	566
-nieuw beleid bestuursakkoord (taakkosten)		0	0	0	0	0	0
-nieuw beleid bestuursakkoord (kapitaallasten)		0	0	0	0	0	0
-Nieuw voor Oud (taakkosten)		-165	-165	-165	-165	-165	-165
-Nieuw voor Oud (kapitaallasten)		0	0	0	0	0	0
	0	18.400	18.718	18.219	18.311	18.401	18.445

Toelichting exploitatiebegroting: bestaand beleid

Kapitaallasten

Dit betreffen de lasten van de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen de kapitaallasten jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden. Anderzijds nemen de kapitaallasten toe vanwege de in 2020 uitgevoerde investeringswerken.

Nieuw voor oud (bedragen in €)	2020	2021	2022	2023
Verminderen voorbereidingsbudget waterbodemsanering	-65.000	-65.000	-65.000	-65.000
Monitoring microverontreiniging	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Totaal	-165.000	-165.000	-165.000	-165.000

GEZUIVERD AFVALWATER

OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA

Het waterschap draagt als waterkwaliteitsbeheerder de zorg voor een goede kwaliteit van het watersysteem, zowel qua chemische en fysieke kwaliteit als de ecologische kwaliteit. Direct gekoppeld aan de zorg voor de kwaliteit van het oppervlaktewater is de zorg voor het goed functioneren van de afvalwaterketen. Immers het (afval)water uit de bebouwde omgeving komt al dan niet na behandeling in het oppervlaktewater terecht, waar het van invloed is op de waterkwaliteit.

Voor het zuiveren van afvalwater exploiteert AGV zuiveringstechnische werken, die zij aanlegt en in stand houdt. Al het getransporteerde afvalwater dat wordt ontvangen uit persleidingen, gemeentelijke rioleringen of anderszins moet tenminste volgens de wettelijke vereiste lozingseisen en minimaal conform de met de gemeente overeengekomen afnamen worden gezuiverd.

DOELSTELLINGEN

Door vergunningverlening en advisering worden emissies uit punt- en diffuse lozingen en door derden veroorzaakte, niet gereguleerde, ongewenste (diffuse) emissies teruggedrongen.

Voor de rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's) in het beheergebied als totaal gelden de volgende kwaliteits-eisen:

- Gemiddelde stikstof (N) en fosfor (P)-eliminatie tenminste 75%;
- Gemiddelde zuiveringsrendement van tenminste 88%;
- Nalevingspercentage (voldoen aan de lozingseisen) 99,5% (bron WBP 2016 - 2021);
- Voldoen aan de afnameovereenkomsten 100% (bron WBP 2016 - 2021).

Voor de zuiveringsinstallaties zijn vanaf 1 maart 2014 de 'Algemene regels behandeling stedelijk afvalwater van het activiteitenbesluit' in werking getreden en voorts geldt dat voldaan moet worden aan de gestelde vergunningseisen uit de Omgevingswet.

BEOOGDE EFFECTEN

Het inzamelen, transporteren en zuiveren van afvalwater levert een positieve bijdrage aan de volksgezondheid, natuur en milieu. Het beoogde effect is het vermijden van emissies van ongewenste stoffen uit de afvalwaterketen die een bedreiging vormen voor het aquatisch ecosysteem en de drinkwaterkwaliteit.

INVESTERINGEN

Meerjaren InvesteringsPlan (MIP)					
Gezuiverd afvalwater					
Bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025
- In stand houden	16.498	16.400	16.000	16.000	16.000
- Herstelmaatregel	4.550	3.400	0	0	0
- Nieuwbouw, uitbreiding of optimalisatie	19.477	13.950	27.350	36.300	33.000
- Nieuwe ontwikkelingen	30.550	42.500	24.700	11.000	13.000
Totaal	71.075	76.250	68.050	63.300	62.000

Zie voor een nadere detaillering van de investeringen bijlage 2 : Meerjareninvesteringsprogramma (MIP).

EXPLOITATIE

Gezuiverd afvalwater Exploitatiebegroting (x €1.000)	Jaar- rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenbegroting			
				2022	2023	2024	2025
Bestaand beleid:							
-kapitaallasten activa in gebruik	36.926	35.936	37.025	35.811	34.844	34.055	33.351
-taakkosten	58.165	40.067	40.288	40.594	41.895	43.420	44.025
Nieuw beleid:							
-kapitaallasten MIP		0	0	2.095	3.564	4.776	5.914
-nieuw beleid bestuursakkoord (taakkosten)		850	550	500	1.800	1.400	1.400
-nieuw beleid bestuursakkoord (kapitaallasten)		0	162	777	1.499	3.319	6.162
-Nieuw voor Oud (taakkosten)		-200	-200	-200	-200	-200	-200
-Nieuw voor Oud (kapitaallasten)		0	-57	-398	-562	-553	-544
	95.091	76.653	77.768	79.180	82.840	86.217	90.107

Toelichting exploitatiebegroting: bestaand beleid

Kapitaallasten

Dit betreffen de lasten van de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen de kapitaallasten jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden. Anderzijds nemen de kapitaallasten toe vanwege de in 2019 uitgevoerde investeringswerken.

Taakkosten

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

- Met ingang van 2021 is € 1,1 miljoen structureel opgenomen voor de kosten van de verwerking van slib. Circa 27.000 ton slib moet elders dan bij het AEB, tegen een hoger tarief worden verwerkt. Voor de jaren na 2022 is nog geen rekening gehouden met meerkosten op het volume dat bij het AEB wordt verwerkt: 60.000 ton.

Nieuw beleid bestuursakkoord (bedragen in €)	2020	2021	2022	2023
4 Energietransitie en kringlooeconomie; capaciteit	200.000	200.000	200.000	200.000
4.0 Energietransitie en kringloop economie; ontwikkelingskosten		200.000	200.000	200.000
4.0 Energietransitie en kringloop economie;	100.000			
4.0 Energietransitie en kringloop economie; onderzoek	50.000	100.000	50.000	50.000
5.1 Zuiveringen; voorziene veranderingen	50.000	50.000	50.000	450.000
5.1 Zuiveringen; ambities bestuursakkoord incidenteel	450.000			900.000
Kapitaallasten bestuursakkoord (diverse kredieten)		162.170	776.950	1.499.050
Totaal	850.000	712.170	1.276.950	3.299.050

Nieuw voor oud (bedragen in €)	2020	2021	2022	2023
Ombuiging inzet planvormingstrajecten	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
Kapitaallasten		-57.000	-398.000	-562.000
Totaal	-200.000	-257.000	-598.000	-762.000

CULTUURHISTORIE EN RECREATIE

OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA

De in het programma Cultuurhistorie en recreatie beschreven taken worden gerekend tot de kerntaken van het waterschap. Op veel van deze taakvelden zijn ook andere instanties en maatschappelijke organisaties actief. Voor AGV gaat het om nautisch- en vaarwegbeheer, beheer eigendommen, recreatief medegebruik van de wateren en waterkeringen, natuurbeheer en beheer van cultuurhistorische, landschappelijke en architectonische waarden.

DOELSTELLINGEN

Het vaarwater in het beheergebied wordt benut door beroeps- en recreatievaart en vormt een samenhangend netwerk van vaarwegen. (Recreatie)vaarders kunnen veilig en zonder onnodig oponthoud door het gebied varen. De vaarwegen zijn op de vereiste diepte.

AGV reguleert de nautische belangen en het vaarwegbeheer: vlot en veilig vaarverkeer in de vaarwateren wordt bevorderd en schade aan de oevers door te snel varen wordt voorkomen.

Inwoners en bezoekers van het gebied van het waterschap ervaren de wateren, dijken, gemalen, sluisen en bruggen als een onlosmakelijk onderdeel van het landschap.

De wijze waarop het waterschap omgaat met recreatie, landschap en cultuurhistorie dragen aan de ene kant bij aan de herkenbaarheid van het waterschap als zelfstandige, omgevingsbewuste overheid. Aan de andere kant wordt de belevingswaarde voor de burgers versterkt.

De waterrijke landschappen rond de stedelijke gebieden zijn goed ontsloten voor langzaam verkeer en wandelaars. Dit is tot stand gekomen in goede samenwerking met de provincies, de gemeenten, het bedrijfsleven, belangenorganisaties en particulieren.

BEOOGDE EFFECTEN

AGV creëert water om van te genieten door vooral de belevingswaarde te verhogen. De vaarweg voldoet aan de vereiste toestand en het vaarwegverkeer verloopt voldoende vlot en veilig.

INVESTERINGEN

Meerjaren InvesteringsPlan (MIP)					
Cultuurhistorie en recreatie					
Bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025
- Loosdrechtsse plassen	500	500	500	500	0
- Brugbediening op afstand	750				
- Boot VTH	450				
Totaal	1.700	500	500	500	0

EXPLOITATIE

Cultuurhistorie en recreatie Exploitatiebegroting (x €1.000)	Jaar- rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenbegroting			
				2022	2023	2024	2025
Bestaand beleid:							
-kapitaallasten activa in gebruik	586	707	744	727	705	682	657
-taakkosten	1.134	2.573	2.568	2.618	2.618	2.618	2.618
Nieuw beleid:							
-kapitaallasten MIP		0	0	124	150	176	201
-nieuw beleid bestuursakkoord (taakkosten)		450	490	490	490	490	490
-nieuw beleid bestuursakkoord (kapitaallasten)		0	0	0	0	0	0
-Nieuw voor Oud (taakkosten)		0	0	0	0	0	0
-Nieuw voor Oud (kapitaallasten)		0	0	0	0	0	0
	1.720	3.729	3.801	3.958	3.963	3.966	3.966

Toelichting exploitatiebegroting: bestaand/nieuw beleid

Kapitaallasten

Dit betreffen de lasten van de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen de kapitaallasten jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden. Anderzijds nemen de kapitaallasten toe vanwege de in 2020 tot uitvoering komende investeringswerken.

Nieuw beleid bestuursakkoord (bedragen in €)	2020	2021	2022	2023
3.2 Biodiversiteit; laaghangen fruit	100.000	220.000	220.000	220.000
3.2 Biodiversiteit; vaststellen biodiversiteitsherstel- en monitoringsplan	350.000	270.000	270.000	270.000
Totaal (per jaar)	450.000	490.000	490.000	490.000

BELASTINGEN

OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA

Het implementeren van wet- en regelgeving, opstellen en actueel houden van eigen regels, het opleggen van aanslagen en het afhandelen van verzoeken, bezwaar- en beroepsprocedures en daarnaast debiteurenbeheer, kwijtschelding en (dwang)invorderingsmaatregelen; dit alles op het gebied van waterschapsbelastingen.

DOELSTELLINGEN

Het realiseren van de geraamde opbrengsten van de waterschapsbelastingen voor AGV. Het betreft de belastingopbrengsten van de zuiveringsheffing, de verontreinigingsheffing en de watersysteemheffing.

BEOOGDE EFFECTEN

- Een juiste, volledige en tijdige aanslagoplegging, inclusief de afhandeling van verzoek-, bezwaar- en beroepschriften;
- Een juiste, volledige en tijdige inning van de waterschapsbelastingen;
- Een juiste, volledige en tijdige behandeling van verzoeken om kwijtschelding.

INVESTERINGEN

Geen investeringen

EXPLOITATIE

Belastingen	Jaar-rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenbegroting			
				2022	2023	2024	2025
Exploitantiebegroting (x €1.000)							
Bestaand beleid:							
-kapitaallasten activa in gebruik	0	0	0	0	0	0	0
-taakkosten	13.000	12.230	12.280	12.198	12.077	11.968	11.968
Nieuw beleid:							
-kapitaallasten MIP		0	0	0	0	0	0
-nieuw beleid bestuursakkoord (taakkosten)		0	0	0	0	0	0
-nieuw beleid bestuursakkoord (kapitaallasten)		0	0	0	0	0	0
-Nieuw voor Oud (taakkosten)		0	0	0	0	0	0
-Nieuw voor Oud (kapitaallasten)		0	0	0	0	0	0
	13.000	12.230	12.280	12.198	12.077	11.968	11.968

BESTUUR EN BEDRIJFSVOERING

OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA

In dit programma zijn alle activiteiten en middelen ondergebracht die gericht zijn op het besturen van het waterschap, de bestuursondersteuning én de extern gerichte communicatie-activiteiten van het waterschap. Ook de kosten die gemoeid zijn met de bestuurlijke samenwerking met partners zoals de Unie van Waterschappen, het Waterschapshuis en de Stowa zijn in dit programma opgenomen. Tot slot zijn het budget ter besteding door de Kunstcommissie, ter begeleiding van de Jeugdbestuurder en de bijdrage van het Waterschap aan Wereldwaternet in dit programma ondergebracht.

DOELSTELLINGEN

De specifieke doelstellingen voor dit programma zijn opgenomen in de uitvoering van het bestuursakkoord en het uitvoeringsprogramma Waterbetrokken

BEOOGDE EFFECTEN

- Het verbeteren van de waterbetrokkenheid en participatie van inwoners en bedrijven;
- Onze buitenwereld eerder betrekken bij het verkennen en oplossen van vraagstukken;
- Integrale aanpak maatschappelijke vraagstukken door brede samenwerkingen aan te gaan en gebiedsgericht maatwerk te leveren;
- Actieve communicatie over onze werkzaamheden en delen kennis met inwoners, overheden en andere betrokkenen;
- Versterken van internationale samenwerking en kennisdeling;
- Meer zichtbaarheid van het waterschap en van het bestuur en de bestuurders;
- Transparantie over besluitvorming en het proces waarmee dit tot stand komt.

EXPLOITATIE

Bestuur en bedrijfsvoering	Jaar-rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenbegroting			
				2022	2023	2024	2025
Exploitatiebegroting (x €1.000)							
Bestaand beleid:							
-kapitaallasten activa in gebruik	596	521	0	0	0	0	0
-taakkosten	12.759	9.803	8.834	8.834	8.834	8.834	8.834
Nieuw beleid:							
-kapitaallasten MIP		0	0	0	0	0	0
-nieuw beleid bestuursakkoord (taakkosten)		1.050	1.525	1.400	1.550	1.550	1.550
-nieuw beleid bestuurakkoord (kapitaallasten)		0	0	0	0	0	0
-Nieuw voor Oud (taakkosten)		-25	-25	-25	-25	-25	-25
-Nieuw voor Oud (kapitaallasten)		0	0	0	0	0	0
	13.355	11.349	10.334	10.209	10.359	10.359	10.359

Nadere detaillering kosten Bestuur en bedrijfsvoering

Bestuur en bedrijfsvoering (x € miljoen)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bestuurskosten (o.a. salarissen, gebruiks-/verbruiks goederen)	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Bijdragen (o.a. Stowa, UvW, Het Waterschapshuis)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Bijdrage Wereld Waternet (inclusief Kennisspoor)	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Nieuw beleid bestuursakkoord	1,0	1,5	1,4	1,6	1,6	1,6
Kapitaallasten	0,4					
Inzet Waternet (kosten bestuursondersteuning, vergaderfaciliteiten etc.)	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Externe communicatie	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Te dekken exploitatiesaldo	1,2					
Totaal	11,3	10,3	10,2	10,4	10,4	10,4

Toelichting exploitatiebegroting; bestaand/nieuw beleid

Taakkosten

Vrijval dotatie aan de reserve 'te dekken exploitatiesaldo' € 1,2 miljoen.

Nieuw beleid bestuursakkoord (bedragen €)	2020	2021	2022	2023
1.4 Internationale samenwerking; betrokken bestuur en democratie		75.000	100.000	100.000
2.1.a Toekomstbestendig watersysteem; deelname MRA		150.000	150.000	150.000
4.10 Energietransitie en kringlooeconomie; extra inzet inkoop	100.000	100.000		
4.10 Energietransitie en kringlooeconomie; accountantskosten		100.000		
5.2 Innovatie; opstellen strategische visie	100.000	100.000		
5.2 Innovatie; herstel niveau innovatiebudget (peiljaar 2016)	100.000	250.000	400.000	550.000
5.2 Innovatie; implementatie Winnovatie	100.000	100.000	100.000	100.000
6 Financiën; sturing en beheersing	200.000	200.000	200.000	200.000
6 Financiën; recruitment	150.000	150.000	150.000	150.000
6 Financiën; arbeidsparticipatie	300.000	300.000	300.000	300.000
Totaal	1.050.000	1.525.000	1.400.000	1.550.000

Nieuw voor oud (bedragen in €)	2020	2021	2022	2023
Verminderen deelname netwerken en lidmaatschappen	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Totaal	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000

Bijlage 1: Verplichte Paragrafen

1.1 Uitgangspunten en ontwikkelingen

De meerjarenbegroting is de financiële vertaling van de uitvoering van het bestaande beleid, inclusief eventuele mutaties daarop, zoals onvermijdelijke ontwikkelingen en besparingen. Daarnaast zijn de maatregelen uit het uitvoeringsprogramma verwerkt en is nieuw beleid opgenomen.

Nominale loon- en prijsmutaties

De begroting voor het aankomend begrotingsjaar wordt te zijner tijd opgesteld op het prijsniveau van 2020, dus inclusief inflatie. De raming van de inflatiecijfers voor 2021, waaronder de loonontwikkeling, zijn momenteel bij het opstellen van deze MJB nog niet concreet. In deze MJB is om die reden vooralsnog geen inflatie verwerkt.

Kapitaallasten

In de MJB worden de kapitaallasten (rente en afschrijving) opgenomen van gerealiseerde investeringen én een deel van de kapitaallasten van de geplande nog uit te voeren investeringen, zoals die in het MIP zijn vermeld.

Ervaringscijfers leren dat door diverse oorzaken niet alle projecten binnen de oorspronkelijke planning van geld en tijd tot uitvoering komen. Om de belastingtarieven voor de burgers en bedrijven niet te belasten met kosten, die volgens de ervaringscijfers niet worden gemaakt, worden de kapitaallasten van nieuwe investeringen niet volledig begroot. Het percentage van het deel van de kapitaallasten dat wordt doorberekend naar de tarieven is op basis van ervaring gesteld op 85%.

Het renteomslagpercentage is conform begroting 2020 gelijk gehouden op 2,7%.

In- en externe ontwikkelingen

Binnen de huidige taakuitvoering zijn aspecten en actualiteiten te benoemen, die op korte of middellange termijn effect kunnen gaan hebben op de financiële middelen.

Coronacrisis

Dat de coronacrisis zal leiden tot een economische recessie is vrijwel zeker. Op kortere termijn brengt het zowel bedrijven als particulieren in betalingsproblemen. Bij bedrijven kan natuurlijk gedacht worden aan zzp'ers die geen opdrachten meer hebben, maar ook aan wat grotere bedrijven in bepaalde segmenten van de economie. Bij particulieren valt te denken aan contractanten, van wie het contract door de opdrachtgever wordt opgezegd.

Op woensdag 25 maart is gepubliceerd dat Waternet, namens AGV, coulant zal omgaan met mensen en bedrijven in betalingsproblemen. Er wordt in ieder geval tot 30 juni 2020 uitstel van betaling gegeven, maar die datum zal later nog opnieuw bekeken worden. Daarnaast zullen we soepeler zijn met betalingsregelingen en automatische incasso.

De coronacrisis zal echter niet alleen tot tijdelijke betalingsproblemen leiden, maar ook tot meer faillissementen en meer personen die met een lager inkomen te maken krijgen. Als gevolg zal niet alleen de kwijtschelding waarschijnlijk toenemen, maar vooral de post oninbaar. Op het moment dat dit geschreven wordt, zijn die gevolgen echter nog niet te kwantificeren.

Vooralsnog worden op dit moment alle aanslagen, aangiftes en invorderingsuitingen nog gewoon verstuurd. Het doel hiervan is een voortgaande inkomstenstroom zo lang mogelijk te garanderen. Echter: zowel mogelijke problemen bij de drukker als gevolg van personeelskrapte als mogelijke uitval van eigen personeelsleden kunnen betekenen dat dit beleid op termijn aangepast moet worden. Ook zal de

bereikbaarheid, zowel telefonisch als op andere wijze, zo lang mogelijk worden voortgezet. We hebben echter uiteraard met toenemende onzekerheid te maken.

Onzekerheden

De coronacrisis versterkt de onzekerheden, die inherent zijn aan een meerjarenplanning. Naast het vorenstaande over de belastingopbrengsten is vooralsnog onbekend welke uitwerking er zal zijn op de voortgang van werkzaamheden. Uitgangspunt nu is goede beschikbaarheid van materialen, grondstoffen en diensten. Ook is nog geen goede inschatting te maken van de impact op de bedrijfsvoering van Waternet. De 'anderhalvemetersamenleving' vraagt om aanpassing van werkwijzen en procedures.

De reeds ontwikkelde digitalisering is zeer welkom gebleken in de nieuwe omstandigheden. De geldende beperkingen maken implementatie van doorontwikkeling lastiger. Ook is naar voren gekomen, dat de effecten van de digitalisering als financiële dekking voor de kosten later dan verwacht zijn te realiseren.

Onzekerheden in de instandhouding van assets worden steeds meer inzichtelijk met uniform assetmanagement. De implicaties daarvan komen naar voren in de masterplannen voor zuiveringen en technische systemen, die in voorbereiding zijn.

1.2 Meerjarenbegroting en waterschapsbelastingen

1.2.1 Algemeen

In hoofdstuk 2 is per programma inzicht gegeven in het verwachte verloop van de exploitatiekosten tot en met 2025. Het betreft per saldo de netto kosten, bestaande uit de bruto kosten, waarop de opbrengsten in mindering zijn gebracht (onder andere vergoeding werken voor derden, zoals zuiveren afvalwater voor andere waterschappen). Hierbij is nog geen rekening met loon- en prijsontwikkelingen gehouden. Hieronder volgt een overzicht van de MJB (conform de Waterschapswet) op basis van programma's en kostendragers.

1.2.2 Begroting naar programma's

MEERJARENRAMING PER EFFECT (x €1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenraming			
			2022	2023	2024	2025
Waterveiligheid	44.161	42.747	43.987	43.774	42.343	42.339
Gezond water	18.400	18.718	18.219	18.311	18.401	18.445
Gezuiverd afvalwater	76.653	77.768	79.180	82.840	86.217	90.107
Voldoende water	35.606	36.915	38.788	39.767	40.414	40.751
Cultuurhistorie en recreatie	3.729	3.801	3.958	3.963	3.966	3.966
Belastingen	12.230	12.280	12.198	12.077	11.968	11.968
Bestuur en bedrijfsvoering	11.349	10.334	10.209	10.359	10.359	10.359
Totaal	202.127	202.563	206.539	211.089	213.667	217.934

1.2.3 Begroting naar kostendragers

In de Waterschapswet worden de waterschapstaken zuiveringsbeheer en watersysteembeheer onderscheiden. Dit worden ook wel de kostendragers genoemd. De kosten hiervan moeten worden gedekt uit de opbrengsten van de financieringsbronnen zuiveringsheffing respectievelijk watersysteemheffing. Naast deze heffingen is er een aparte verontreinigingsheffing voor directe lozings. De opbrengst van de verontreinigingsheffing wordt in mindering gebracht op de kosten van watersysteembeheer.

Meerjarenbegroting per financieringsbron	Meerjarenbegroting					
	Begroting 2020	Begroting 2021	2022	2023	2024	2025
Exploitantiebegroting (x €1.000)						
Zuiveringsheffing	88.704	88.702	90.014	93.694	97.023	100.913
Watersysteemheffing	113.423	113.861	116.525	117.395	116.645	117.021
Totaal	202.127	202.563	206.539	211.089	213.667	217.934

1.2.4 Zuiveringsheffing

De prognose voor de zuiveringsheffing en verontreinigingsheffing is dat deze met 1,7% per jaar (exclusief inflatie) zal stijgen. Dit is hoger dan de trend bij de begroting 2020, toen een stijging jaarlijks 0,7% werd verwacht van. De eindstand van de egaliseringsreserve komt uit op € 12,4 miljoen.

jaar	exploitantie-lasten (x €1.000) -A-	rekenkundig tarief B=A/C	aantal v.e. -C-	tarief -D-	tarief stijging in % -E-	egaliseringsreserve 1/1 (x €1.000) -F-	mutatie in reserve (x €1.000) G=CxD-A	rente mutatie (x €1.000) -H-	egaliseringsreserve 31/12 (x €1.000) I=F+G+H
2020	88.704	56,39	1.573.000	54,92	1,7%	5.775	-2.574	0	3.201
2021	88.702	54,60	1.624.500	55,84	1,7%	3.201	2.010	0	5.212
2022	90.014	54,81	1.642.300	56,78	1,7%	5.212	3.236	0	8.448
2023	93.694	56,43	1.660.300	57,72	1,7%	8.448	2.138	0	10.586
2024	97.023	57,80	1.678.600	58,68	1,7%	10.586	1.478	0	12.063
2025	100.913	59,46	1.697.100	59,65	1,7%	12.063	319	0	12.383

De exploitatielasten in kolom -A- zijn inclusief het bedrag van kwijtschelding en oninbaar dat tevens door de tarieven moeten worden goedge maakt.

Eén van de uitgangpunten in het tarievenbeleid is dat de meerjarenraming aan van de periode (ultimo 2025) tenminste sluitend (kostendekkend) is. Daarbij moet de tariefegaliseringsreserve een positieve stand hebben. De tariefprognose van structureel 1,7% per jaar is het minimum, aangezien het positieve saldo in 2025 van € 319.000 bij een lager percentage negatief wordt.

1.2.5 Verontreinigingsheffing

Aan de directe lozers (15.500 v.e.) wordt een aanslag opgelegd tegen een tarief dat gelijk is aan de zuiveringsheffing. De opbrengst verontreinigingsheffing komt volledig ten gunste van het watersysteembeheer en beperkt daarmee de tarieven van de watersysteemheffing.

Het aantal v.e. is met 2.150 omlaag bijgesteld. Dit wordt veroorzaakt doordat de grootste betaler van deze heffing op grond van een verbeterd werkproces op een verminderd aantal v.e. uitkomt. Voor de jaren t/m 2022 worden hierover afspraken gemaakt; daarna wordt de situatie opnieuw bekeken.

1.2.6 Watersysteemheffing

De prognose van de watersysteemheffing komt uit op een jaarlijkse stijging van 2,8% de komende jaren (exclusief inflatie). Dit is 0,6% lager dan het bij de begroting 2020 verwachte percentage van 3,4%.

De eindstand van de egalisereserve komt uit op circa € 5,7 miljoen.

jaar	exploitatie- lasten (x €1.000) -A-	draagvlak (x €1.000) -B-	voorge- stelde stijging -C-	dekking incl. stijging (x €1.000) -D-	egalisatie- reserve 1/1 (x €1.000) -E-	mutatie in reserve (x €1.000) F=D-A	rente- mutatie (x €1.000) -G-	mutatie door opbrengst eigendommen -H-	egalisatie- reserve 31/12 (x €1.000) I=E+F+G+H
2020	121.914	109.079	4,4%	113.901	14.317	-7.748	0	0	6.569
2021	121.129	113.901	2,8%	117.091	6.569	-4.039	0	0	2.530
2022	124.006	117.091	2,8%	120.369	2.530	-3.637	0	0	-1.107
2023	125.096	120.369	2,8%	123.739	-1.107	-1.356	0	0	-2.463
2024	124.571	123.739	2,8%	127.204	-2.463	2.633	0	0	170
2025	125.180	127.204	2,8%	130.766	170	5.586	0	0	5.756

De exploitatielasten in kolom -A- zijn inclusief het bedrag van kwijtschelding en oninbaar dat tevens door de tarieven moeten worden goedge maakt.

Aan het eind van de 5-jars periode heeft de tariefegalisereserve volgens de prognose een positieve stand van € 5,7 miljoen en de begroting is in het laatste jaar meer dan kostendekkend. Dit zou reden kunnen zijn de jaarlijkse stijging van 2,8% per jaar enigszins lager te stellen, ware het niet dat daardoor per eind 2023 een te hoge negatieve stand in de tariefegalisereserve gaat ontstaan. Een negatieve stand is immers tijdelijk wel toegestaan, echter onder de voorwaarde dat het eigen vermogen niet negatief wordt. Dit betekent dat de negatieve stand van de egalisereserve gecompenseerd moet kunnen worden met een positieve stand van de algemene reserve. Deze stand is € 2,5 miljoen.

1.2.7 Heffing per categorie binnen de watersysteemheffing

De kosten van de taak watersysteemheffing worden, met aftrek van de opbrengsten van de verontreinigingsheffing, opgebracht uit de watersysteemheffing. Deze heffing wordt opgebracht door de categorieën ingezetenen, gebouwd, ongebouwd en natuurterreinen.

De oppervlakte ongebouwd wordt, evenals de andere draagvlakken, eerst geactualiseerd op basis van de laatste realisatiecijfers (Jaarrekening 2019).

Tarief per eenheid /Categorie:	2020	2021	Prognose			
			2022	2023	2024	2025
Ingezetenen	€ 114,56	€ 115,92	€ 118,06	€ 120,22	€ 122,37	€ 124,55
Gebouwd	0,012188%	0,011970%	0,011594%	0,011236%	0,010896%	0,010566%
Natuurterreinen	€ 2,12	€ 2,14	€ 2,16	€ 2,20	€ 2,26	€ 2,31
Overig: ongebouwd wegen	€ 107,70 € 215,40	€ 112,53 € 225,06	€ 115,83 € 231,66	€ 119,19 € 238,38	€ 122,63 € 245,26	€ 126,16 € 252,32

Met toepassing van de kostentoedelingsverordening wordt bepaald hoeveel elke categorie bijdraagt in de totale exploitatielasten van het watersysteembeheer. De lasten per categorie gedeeld door het aantal eenheden geeft het tarief van de betreffende categorie.

1.3 Financiering

1.3.1 Financieringsbehoefte

De financieringsfunctie is er primair op gericht te allen tijde de financiering van de AGV-activiteiten te realiseren binnen de algemene uitgangspunten. Hieronder valt de afspraak dat transacties alleen worden gedaan in het kader van financiering van uit te voeren activiteiten die conform de Waterschapswet tot de taken van AGV behoren. Dit zijn de taken zuiveringsbeheer en watersysteembeheer.

Financiering kapitaaluitgaven 2021 - 2025

Voor de financiering van de investeringen worden langlopende geldleningen aangetrokken. De omvang van deze benodigde middelen wordt ook wel de kapitaalbehoefte genoemd. De kapitaalbehoefte voor 2022-2025 is in onderstaande tabel opgenomen en is de resultante van de investeringen plus de aflossing op lopende geldleningen minus de afschrijving op bestaande activa en plus of min de mutaties in de reserves. De voorgenomen kapitaalbehoefte in 2021 bedraagt € 76 miljoen.

Geraamde kapitaalbehoefte					
		2022		t/m	2025
(bedragen x€1 miljoen)					
Jaar	investering	Afschrijving op activa	Aflossing van geldleningen	Mutaties in reserves	TOTAAL
	-1-	-2-	-3-	-4-	1-2+3-4
2022	95,1	41,8	40,3	-0,4	94,0
2023	83,8	42,2	42,4	0,8	83,2
2024	77,9	43,2	43,6	4,1	74,2
2025	75,2	45,8	46,0	5,9	69,5

Bijlage 2: MIP

Meerjareninvesteringsprogramma 2021 - 2025 (x € 1.000)						
OMSCHRIJVING	Finan. bron	2021	2022	2023	2024	2025
<u>AANLEG/ONDERHOUD WATERKERINGEN</u>						
- Programma waterkeringen De Ronde Hoep	WSH	3.500	4.000	1.500	1.000	
- Groot onderhoud WK		12.500	12.500	12.500	12.500	12.500
- Bijdrage in HWBP		3.140	1.680			
<u>INRICHTING/ONDERHOUD WATERSYSTEMEN</u>						
<u>Aanleg/verbetering/onderhoud watersystemen:</u>						
- Waterinrichtingsplannen/NBW	WSH	3.000	3.000	3.000	3.500	3.500
- KRW		1.900	1.900	1.900	1.900	1.900
- Baggeren waterlopen/saneren waterbodems		70	500	500	500	500
- Polders op diepte		1.200	1.200	1.200		
- KRW SGBP3			500	500		
- Beheer hoeveelheid water, technische systemen		7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
- Beheer hoeveelheid water, implementatie omgevingswet		1.500	1.000	380		
- Beheer hoeveelheid water, fysieke beveiliging		1.000	1.000	1.000	1.000	600
<u>BOUW/EXPLOITATIE ZUIVERINGTECHNISCHE WERKEN</u>						
- RWZI Weesp nieuwbouw uitvoering	ZH	1.627				
- RWZI Amstelveen toekomstvariant; voorbereiding		2.800				
- RWZI Amstelveen toekomstvariant; uitvoering			6.000	10.000	10.000	
- RWZI Amstelveen optimalisatie		800				
- RWZI Blaricum/Huizen samenvoegen; voorbereiding		6.000				
- RWZI Blaricum/Huizen samenvoegen; uitvoering			5.000	10.000	16.000	21.000
- RWZI Amsterdam West; aankoop grond						
- RWZI West en/of Westpoort uitbreiding		1.000		5.000	8.300	10.000
- RWZI Horstermeer, struvietinstallatie		500				
- Diverse rwzi's, gasveiligheidsmaatregelen en optimalisaties		2.750	250	250		
- RWZI West, aanpassen skimmers fase 2		100				
- Fysieke beveiliging installaties		700	700	100		
- Optimalisaties zuiveringen		2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
- Aanpassen nood- en oogdouches		1.200				
- RWZI West nazorg; aanvullend		200				
- Procesautomatisering 7 rwzi's deel 1		2.000	400			
- Procesautomatisering 7 rwzi's deel 2		500	2.000	1.000		
- RWZI Amstelveen, aanpassingen		4.098				
- Aanpassingen zuiveringen		9.000	13.000	14.000	15.000	15.000
- Persleiding j de jongh/Krijn Breurstraat, uitvoering		600	400			
- Effluentleidingen verleggen		3.000	3.000			
- Influentleidingen verleggen		500				
- Persleidingen verleggen		450				
- Gemalen in stand houden		400	400	400	400	400
- Gemalen en leidingen		300	600	600	600	600
- Decentrale zuivering strandeiland; voorbereiding		1.500	500			
- Decentrale zuivering strandeiland; bouw			19.000	9.000		
- RWZI Horstermeer, pilot extra zuiveringstrap		788				
- RWZI Horstermeer, fullscale extra zuiveringstrap		1.000	8.000			
- RWZI Uithoorn, extra zuiveringstrap					3.000	10.000
- RWZI De Ronde Venen, extra zuiveringstrap				3.000	8.000	
- RWZI Blaricum, extra zuiveringstrap						3.000
- RWZI Hilversum, extra zuiveringstrap						
- Verbeteren slijbgisting rwzi West; voorbereiding		3.800				
- Projecten Wind		500	9.800	4.700		
- Projecten zon				8.000		
- Zonnepanelen rwzi's		385				
- Aanpassing slijbuffer Amsterdam West		477				
- Rwni West aankoop grond						
- Rwni West slijdroging uitvoering		21.600	5.000			
- Energie efficiency programma		500	200			
<u>INRICHTING/ONDERHOUD VAARWEGEN EN HAVENS</u>						
	WSH	1.700	500	500	500	
Totaal		108.085	111.530	98.530	91.700	88.500

Budgettair neutraal begroot